

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2020/1042 RENDELETE

(2020. július 15.)

a Covid19-világjárványra tekintettel az európai polgári kezdeményezésről szóló (EU) 2019/788 rendeletben előírt gyűjtési, ellenőrzési és vizsgálati szakaszokra vonatkozó határidőkkel kapcsolatos ideiglenes intézkedések megállapításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 24. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) 2020. március 11-én az Egészségügyi Világszervezet bejelentette, hogy a Covid19-világjárvány világméretű világjárvánnyá vált. E világjárvány következményei drámai és rendkívüli módon érintették a tagállamokat. A tagállamok számos korlátozó intézkedést hoztak a Covid19 terjedésének megállítása vagy lelassítása érdekében, beleértve a polgárok szabad mozgását korlátozó intézkedéseket, a nyilvános rendezvények tilalmát, valamint az üzletek, éttermek és iskolák bezárását. Ezek az intézkedések majdnem minden tagállamban a közélet teljes leállításához vezettek.
- (2) A tagállamok által hozott intézkedések elkerülhetetlen módon komoly hatást gyakoroltak az európai polgári kezdeményezésre. Annak érdekében, hogy az európai polgári kezdeményezések (a továbbiakban: a kezdeményezések) érvényesek legyenek, az (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ előírja a szervezők számára, hogy 12 hónapon belül legalább 1 millió támogató nyilatkozatot gyűjtsenek legalább a tagállamok egynegyedében. A Covid19-világjárványra válaszul hozott intézkedések miatt lényegesen nehezebbé vált a támogató nyilatkozatok papíralapú gyűjtése, valamint a helyi kampányok és a nyilvános rendezvények szervezése, amelyek a sikeres kezdeményezés szempontjából komoly jelentőséggel bírnak.
- (3) A tagállamokat és az uniós intézményeket is terhelnek bizonyos, az (EU) 2019/788 rendeletből eredő jogi kötelezettségek. Ezekre a kötelezettségekre szigorú határidők vonatkoznak, amelyekről az (EU) 2019/788 rendelet nem engedélyez eltérést.
- (4) Az Európai Unióról szóló szerződés biztosítja az uniós polgároknak azt a jogot, hogy kérelemmel forduljanak a Bizottsághoz, amelyben felkéri a Bizottságot, hogy a Szerződések végrehajtása céljából uniós jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő. Az európai polgári kezdeményezés az uniós polgárok egyik legfőbb eszköze ahhoz, hogy könnyen és hozzáférhető módon részt vehessenek az Unióról szóló demokratikus és politikai vitában és számukra jelentőséggel bíró kérdéseket vetessenek fel az Unió napirendjére.
- (5) A jelenlegi kivételes körülmények között és különösen a Covid19-világjárványra válaszként a tagállamok által hozott intézkedések miatt ideiglenes intézkedésekre van szükség az európai polgári kezdeményezés mint eszköz hatékonyságának megőrzése és az alkalmazandó határidők esetleges meghosszabbításával kapcsolatos jogbiztonság biztosítása érdekében.
- (6) A tagállamok jelezték, hogy annak érdekében, hogy továbbra is nyomon tudják követni és ellenőrizni tudják a közegészségügyi helyzetet, csak fokozatosan fogják csökkenteni a Covid19-világjárványra válaszul hozott intézkedések által bevezetett korlátozások szintjét. Ezért helyénvaló a támogató nyilatkozatok gyűjtési időszakát hat hónappal meghosszabbítani, lefedve a 2020. március 11-én kezdődő időszakot, amely napon az Egészségügyi Világszervezet bejelentette, hogy a Covid19-világjárvány világjárvánnyá vált. Ez a meghosszabbítás azon a feltételezésen alapul, hogy legalább a 2020. március 11-t követő első hat hónapban legalább a tagállamok egynegyedében vagy az Unió népességének több mint 35 %-át képviselő tagállamokban olyan intézkedések lesznek életben, amelyek jelentősen akadályozni fogják a szervezők képességét arra, hogy papíralapú támogató nyilatkozatokat gyűjtsenek és helyi kampányt folytassanak. Ezért azon kezdeményezések támogató nyilatkozatainak maximális gyűjtési időszakát, amelyek tekintetében a gyűjtési időszak 2020. március 11-én folyamatban volt, hat hónappal meg kell hosszabbítani. Azon kezdeményezések esetében továbbá, amelyek tekintetében a gyűjtési időszak 2020. március 11. és 2020. szeptember 11. között kezdődött, a gyűjtési időszakot 2021. szeptember 11-ig meg kell hosszabbítani.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2020. július 9-i álláspontra (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2020. július 14-i határozata.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2019/788 rendelete (2019. április 17.) az európai polgári kezdeményezésről (HL L 130., 2019.5.17., 55. o.).

- (7) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében és mivel nehéz megjósolni, hogy a világvárvány mikor szűnik meg az Unióban, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy tovább hosszabbítsa azon kezdeményezések gyűjtési időszakát, amelyek esetében a gyűjtési időszak 2020. szeptember 11-én még folyamatban van, amennyiben legalább a tagállamok egynegyedében vagy az Unió népességének több mint 35%-át képviselő tagállamokban az említett időpontot követően továbbra is hatályban vannak a Covid19-világvárványra válaszként hozott olyan intézkedések, amelyek jelentősen akadályozzák a szervezők képességét a papíralapú támogató nyilatkozatok gyűjtésére és arra, hogy tájékoztassák a nyilvánosságot a folyamatban lévő kezdeményezéseikről. A gyűjtési időszak e rendeletben előírt, hat hónapos meghosszabbítása kellő időt kell, hogy adjon a Bizottságnak annak eldöntéséhez, hogy indokolt-e a gyűjtési időszak további meghosszabbítása. Az említett végrehajtási hatásköröknek azt is lehetővé kell tenniük a Bizottság számára, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a gyűjtési időszak meghosszabbítására a Covid19-világvárvány újbóli kitöréséhez kapcsolódó új közegészségügyi válsághelyzet esetén, feltéve hogy legalább a tagállamok egynegyede vagy az Unió népességének több mint 35 %-át képviselő tagállamok olyan intézkedéseket hoztak, amelyek valószínűleg ugyanezzel a hatással járnak. Az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottságnak meg kell jelölnie az érintett kezdeményezéseket, azok gyűjtési időszakának a jóváhagyott esetleges meghosszabbításokat követő új zárónapjával együtt, valamint az említett meghosszabbítások jóváhagyását indokoló ténybeli körülményeket. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (8) A gyűjtési időszakot meghosszabbító végrehajtási jogi aktusok elfogadását megelőző értékelése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy a Covid19-világvárványra vagy a Covid19-világvárvány újbóli kitörésére válaszként hozott intézkedések jelentősen akadályozzák-e a szervezők képességét a papíralapú támogató nyilatkozatok gyűjtésére és a helyi kampányok folytatására.
- (9) A Bizottságnak minden egyes érintett kezdeményezés tekintetében tájékoztatnia kell az érintett kezdeményezések szervezőit és a tagállamokat a gyűjtési időszak bármilyen meghosszabbításáról, valamint a gyűjtési időszak új zárónapjáról. A Bizottságnak az (EU) 2019/788 rendelet 4. cikkének (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségével összhangban az említett új zárónapokat továbbá rögzíteni kell az online nyilvántartásban, valamint az európai polgári kezdeményezésről szóló nyilvános weboldalon is.
- (10) A tagállamok által a Covid19-világvárványra válaszul hozott intézkedések jelentősen érinthetik az illetékes hatóságok azon képességét, hogy az (EU) 2019/788 rendeletben megállapított három hónapos határidőn belül befejezzék egy adott kezdeményezés támogató nyilatkozatainak ellenőrzését. A világvárvány következtében például előfordulhat, hogy kevesebb alkalmazott áll rendelkezésre, vagy az illetékes hatóságok feladat- és hatásköre kibővül.
- (11) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a Covid19-világvárványra válaszul hozott intézkedések ellenére a közigazgatási szervek a lehető legszokásosabb módon működjenek. Kivételes körülmények esetén azonban lehetővé kell tenni, hogy valamely tagállam indokolt kérelmet nyújtson be a Bizottsághoz az ellenőrzési időszak meghosszabbításának jóváhagyása iránt. A kérelemnek megalapozottnak kell lennie, és figyelembe kell vennie a világvárvánnyal kapcsolatos intézkedéseknek az adott tagállam illetékes hatóságainak működésére gyakorolt hatását. E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a kérelmezett meghosszabbítás jóváhagyása érdekében. A meghosszabbítás időtartama nem haladhatja meg az eredeti ellenőrzési időszakot.
- (12) A tagállamok által a Covid19-világvárványra válaszul hozott intézkedések miatt az uniós intézmények számára nehézséget okozhat az érvényes kezdeményezések vizsgálatával összefüggésben a szervezőkkel való találkozók vagy nyilvános meghallgatások szervezése abban a tagállamban, ahol ilyen találkozók vagy meghallgatások kívánnak szervezni. Ilyen esetekben az intézményeknek meg kell engedni, hogy az ilyen találkozók vagy meghallgatásokat elhalasszák addig az időpontig, amikor az adott tagállam közegészségügyi helyzetének fényében azokra lehetőség kínálkozik. Amennyiben a nyilvános meghallgatás elhalasztására kerül sor, a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a nyilvános meghallgatást követő három hónapon belüli időpontra elhalassza a kezdeményezéssel kapcsolatos jogi és politikai következtetéseit tartalmazó közleményének elfogadását annak érdekében, hogy a Bizottság a meghallgatáson tett megállapításokat megfelelően figyelembe tudja venni.
- (13) Amennyiben a tagállamok által a Covid19-világvárványra válaszul hozott intézkedések következtében meghosszabbodik a gyűjtési, ellenőrzési vagy vizsgálati időszak, a támogató nyilatkozatokra vonatkozó, az (EU) 2019/788 rendeletben meghatározott megőrzési időszakok ennek megfelelően meghosszabbodnak.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (14) A Covid19-világjárvány előre nem látható és hirtelen jellege miatt és az abból eredő, a tagállamok által meghozott intézkedések miatt, amelyeket többször meghosszabbítottak, továbbá a vonatkozó intézkedések elfogadásához a jogalkotási eljárások által megkövetelt idő hosszúsága miatt néhány egyedi kezdeményezés tekintetében nem lehetett időben elfogadni az e rendeletben előírt ideiglenes intézkedéseket. Ezért az ideiglenes intézkedések időbeli hatálya az e rendelet hatálybalépését megelőző időszakokra is ki kell, hogy terjedjen.
- (15) Ezt a rendeletet a 2020. január 1-je előtt a 211/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) alapján nyilvántartásba vett azon kezdeményezésekre is alkalmazni kell, amelyekre az említett rendeletnek a támogató nyilatkozatok gyűjtésére, valamint a tagállamok általi ellenőrzésre és igazolásra vonatkozó rendelkezéseit továbbra is alkalmazni kell az (EU) 2019/788 rendelet 27. cikke szerint.
- (16) A Covid19-világjárványra válaszul hozott tagállami intézkedések átmeneti jellegére való tekintettel e rendelet alkalmazási időszakának is korlátozottnak kell lennie.
- (17) Az európai polgári kezdeményezési eszköz hatékonyságának a Covid19-világjárvány ideje alatt történő megőrzésével kapcsolatos alapvető cél elérése érdekében az arányosság elvével összhangban szükséges és helyénvaló ideiglenes intézkedéseket megállapítani az (EU) 2019/788 rendeletben előírt gyűjtési, ellenőrzési és vizsgálati szakaszokra vonatkozó határidőkkel kapcsolatban. E rendelet az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkének (4) bekezdésével összhangban nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (18) Ezt a rendeletet sürgősséggel kell elfogadni, hogy a polgárokat, a szervezőket, a nemzeti közigazgatási szerveket és az uniós intézményeket érintő, jogbizonytalansággal járó helyzetek a lehető legrövidebb ideig maradjanak fenn, különösen akkor, ha számos kezdeményezés tekintetében már lejártak vagy hamarosan lejárnak a támogató nyilatkozatok gyűjtésére, az ellenőrzésre és a vizsgálatra vonatkozó határidők.
- (19) Tekintettel a Covid19-világjárvány okozta rendkívüli körülmények által előidézett sürgősségre, helyénvalónak tűnt kivételt biztosítani a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében említett nyolchetes időszak alól.
- (20) Az e rendeletben előírt intézkedések gyors alkalmazásának lehetővé tétele érdekében e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon sürgősséggel hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet ideiglenes intézkedéseket állapít meg a tagállamok által a Covid19-világjárványra válaszul hozott intézkedésekkel összefüggésben az (EU) 2019/788 rendelet és a 211/2011/EU rendelet szerinti, nyilvántartásba vett európai polgári kezdeményezésekre (a továbbiakban: a kezdeményezések) alkalmazandó gyűjtési, ellenőrzési és vizsgálati időszakokra vonatkozóan.

2. cikk

A támogató nyilatkozatok gyűjtésére vonatkozó határidők meghosszabbítása

(1) Az (EU) 2019/788 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése és az (EU) 211/2011 rendelet 5. cikkének (5) bekezdése ellenére, amennyiben egy adott kezdeményezéssel kapcsolatos támogató nyilatkozatok gyűjtése 2020. március 11-én folyamatban volt, a maximális gyűjtési időszak az adott kezdeményezés tekintetében hat hónappal meghosszabbodik.

Amennyiben egy adott kezdeményezéssel kapcsolatos támogató nyilatkozatok gyűjtése 2020. március 11. és 2020. szeptember 11. között kezdődött meg, a gyűjtési időszak az adott kezdeményezés tekintetében 2021. szeptember 11-ig meghosszabbodik.

A Bizottság tájékoztatja az érintett kezdeményezések szervezőit és a tagállamokat a gyűjtési időszaknak az e bekezdés első és második albekezdésében meghatározott meghosszabbításáról. A Bizottság minden egyes kezdeményezés tekintetében rögzíti a gyűjtési időszak új zárónapját az (EU) 2019/788 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett online nyilvántartásban.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 211/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a polgári kezdeményezésről (HL L 65., 2011.3.11., 1. o.).

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az (1) bekezdésben említett kezdeményezésekkel kapcsolatos támogató nyilatkozatok maximális gyűjtési időszakának további meghosszabbítása céljából, amennyiben legalább a tagállamok egynegyede vagy az Unió népességének több mint 35 %-át képviselő tagállamok 2020. szeptember 11. után továbbra is alkalmazzák a Covid19-világjárványra válaszul hozott intézkedéseket, amelyek jelentősen akadályozzák a szervezők képességét arra, hogy papíralapú támogató nyilatkozatokat gyűjtsenek és tájékoztassák a nyilvánosságot a folyamatban lévő kezdeményezéseikről.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el annak érdekében is, hogy meghosszabbítsa a támogató nyilatkozatok maximális gyűjtési időszakát azon kezdeményezésekkel kapcsolatban, amelyek tekintetében a gyűjtés folyamatban van a Covid19-világjárvány újbóli kitörésének pillanatában, amennyiben legalább a tagállamok egynegyede vagy az Unió népességének több mint 35 %-át képviselő tagállamok olyan intézkedéseket alkalmaznak, amelyek ugyanolyan mértékben hátrányosan érintik az említett kezdeményezések szervezőit, mint az első albekezdésben említett intézkedések.

Az első és a második albekezdésben meghatározott végrehajtási jogi aktusokban meg kell jelölni az érintett kezdeményezéseket és azok gyűjtési időszakának új zárónapját.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 6. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az e bekezdés szerinti minden egyes meghosszabbítás időtartama három hónap.

Annak Bizottság általi megállapítása céljából, hogy az első és a második albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok elfogadására vonatkozó követelmények teljesülnek-e, a tagállamok kérésre tájékoztatják a Bizottságot a Covid19-világjárványra vagy a Covid19-világjárvány újbóli kitörésére válaszul általuk hozott vagy meghozni szándékozott intézkedésekről.

A Bizottság valamennyi érintett kezdeményezés tekintetében értesíti a szervezőket határozatáról és tájékoztatja a tagállamokat minden jóváhagyott meghosszabbításról. Határozatát a Bizottság közzéteszi az (EU) 2019/788 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett online nyilvántartásban.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés ellenére, a gyűjtési időszak teljes időtartama nem haladhatja meg a 24 hónapot.

3. cikk

A támogató nyilatkozatok tagállami ellenőrzésére vonatkozó határidők meghosszabbítása

(1) Az (EU) 2019/788 rendelet 12. cikkének (4) bekezdése és a 211/2011/EU rendelet 8. cikkének (2) bekezdése ellenére, amennyiben egy tagállam úgy ítéli meg, hogy a Covid19-világjárványra válaszul általa hozott intézkedések miatt nem tudja lezárni egy adott kezdeményezés támogató nyilatkozatainak ellenőrzését az említett rendelkezésekben meghatározott határidőn belül, indokolással ellátott kérelmet nyújthat be e határidő meghosszabbításának jóváhagyása iránt. Az említett kérelmet legkésőbb az érintett időszak vége előtt legalább egy hónappal kell benyújtani a Bizottsághoz.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésnek megfelelően benyújtott kérelem alapján a Bizottság megállapítja, hogy az említett bekezdésben meghatározott követelmények teljesülnek, végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben az érintett tagállam tekintetében jóváhagyja az (1) bekezdésben említett határidő meghosszabbítását. A meghosszabbítás időtartama nem lehet egy hónapnál rövidebb vagy három hónapnál hosszabb.

(3) A Bizottság értesíti a tagállamot határozatáról és tájékoztatja az érintett kezdeményezés szervezőit a meghosszabbításról. Határozatát a Bizottság közzéteszi az (EU) 2019/788 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében említett online nyilvántartásban.

4. cikk

Az érvényes kezdeményezések vizsgálatára vonatkozó határidők meghosszabbítása

(1) Az (EU) 2019/788 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése és 15. cikkének (1) bekezdése ellenére, amennyiben a Bizottság vagy az Európai Parlament 2020. március 11-ét követően nehézségekbe ütközött a szervezőkkel való találkozót vagy valamely nyilvános meghallgatás megszervezése során a Covid19-világjárványra válaszul azon tagállam által hozott intézkedések miatt, amelyben az említett intézmények a találkozót vagy a meghallgatást meg kívánják szervezni, az említett intézmények megszervezik a találkozót vagy a meghallgatást, amint az érintett tagállam közegészségügyi helyzete azt lehetővé teszi, vagy amennyiben a szervezők beleegyeznek a találkozón vagy a meghallgatáson távolról történő részvételbe, amint a szervezők és az intézmények meg tudnak állapodni a találkozót vagy a meghallgatás időpontjában.

(2) Az (EU) 2019/788 rendelet 15. cikkének (2) bekezdése ellenére, amennyiben az Európai Parlament e cikk (1) bekezdése alapján elhalasztja a nyilvános meghallgatást, a Bizottság a nyilvános meghallgatást követő három hónapon belül fogadja el a kezdeményezéssel kapcsolatos, jogi és politikai következtetéseit tartalmazó közleményét.

5. cikk**A személyes adatok megőrzésére vonatkozó határidők meghosszabbítása**

(1) Az (EU) 2019/788 rendelet 19. cikkének (5) bekezdése ellenére, amennyiben egy adott kezdeményezéssel kapcsolatos maximális gyűjtési időszak vagy ellenőrzési időszak e rendelet 2. vagy 3. cikkével összhangban meghosszabbodik, ugyanilyen időtartammal meghosszabbodik az a 21 hónapos határidő, amelyen belül a támogató nyilatkozatokat és azok másolatait meg kell semmisíteni.

(2) Az (EU) 2019/788 rendelet 19. cikkének (8) bekezdése ellenére, amennyiben egy adott kezdeményezés esetében a maximális gyűjtési időszak, az ellenőrzési időszak vagy a vizsgálati időszak e rendelet 2. és 3. vagy 4. cikkével összhangban meghosszabbodik, ugyanilyen időtartammal meghosszabbodnak azok a határidők, amelyekben belül az e-mail-címeket tartalmazó nyilvántartásokat meg kell semmisíteni.

6. cikk**Bizottsági eljárás**

(1) A Bizottságot az (EU) 2019/788 rendelet 22. cikke által létrehozott, európai polgári kezdeményezéssel foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

7. cikk**Visszamenőleges alkalmazás**

A 2–5. cikk visszamenőleges hatállyal bír azon kezdeményezések tekintetében, amelyek esetében a gyűjtési időszak, az ellenőrzési időszak vagy a vizsgálati időszak 2020. március 11. és e rendelet hatálybalépésének napja között zárult le.

8. cikk**Hatálybalépés**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2022. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. július 15-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
J. KLOECKNER